

talesse fra to ærede Landssthingsmænd, nemlig det 10de kongevalgte Medlem (Thygeson) og den 5te Landssthingsmand for 6te Kreds (Sehested-Suus), angaaende Folkehøiskolerne. Det nævnte ærede kongevalgte Medlem bemærkede, at, forsaavidt hans Kjendskab strakte sig, lærte de unge Mennesker paa disse Høiskoler ikke Noget af Betydning eller Noget, de siden kunde have Gavn og Glæde af. Den ærede 5te Landssthingsmand fra 6te Kreds mente det Samme, men udtalte derhos tillige, at Undervisningen paa disse Høiskoler blev drevet paa en uheldig Maade, hvorved disse 14,000 Rd., som bleve bevilgede til Folkehøiskoler, fik en uheldig Anvendelse. Det ærede Medlem har nemlig den fulde Overbevisning, at Partivæsen og Politikk spille en overdreven stor Rolle ved disse Anstalter, og at de unge Mennesker ikke lære noget Nyttigt der; han havde søgt at erkjendte sig om, hvad Fremgang de gjorde, men var derved bleven enig med det 10de kongevalgte Medlem om, Eleverne kunde ikke gjøre Rede for, hvad de havde lært, og deraf sluttede det ærede Medlem, at Eleverne ikke lærte Noget. Og med Hensyn til den politiske Retning, som flere Høiskoleforstandere havde været besjælet af, mente han, at dette var uheldigt, og opfordrede Kirke- og Undervisningsministeren til at føre nøiagtigere Kontrol med disse Væreanstalter, for at de ikke skulde vedblive at være privilegerede politiske Planteskoler. Det er ikke saa ganske ubetydelige Indvendinger, der ere blevne fremførte imod disse Væreanstalter, og dersom de være begrundede, saaledes at disse Skoler virkelig maatte anses for farlige, saa kunde der vel i en saa bevæget Tid som denne være Opfordring for den høitærede Kirke- og Undervisningsminister til at føre en stærkere Kontrol. Men saameget er jo dog vist, at næsten ethvert Menneske her i Landet, som interessere sig for offentlige Anliggender, er Partimand. Vi ere i Grunden Partimænd Allesammen, kun høre vi til forskjellige Partier, og, efter som vi henhøre til forskjellige Partier, have vi forskjellige Arter af Folkehøiskoler. Vi have nogle — hvad allerede den ærede 5te Landssthingsmand for 1ste Kreds (Ploug) har gjort opmærksom paa — hvis Bestræbelser især gaa

ud paa at meddele en vækkende Undervisning, saaledes at de vække Lust hos Eleverne til siden at gaa videre. Naar Eleverne paa disse Skoler skulle gjøre Rede for, hvad de have lært paa en saadan Anstalt, saa vil det undertiden være dem vanskeligt nok, fordi der i dem jo ikke arbeides med det for Die, at Eleverne skulle staa frem og gjøre Regnskab derfor ved en Examen; men, skjøndt jeg ikke tilhører den Retning, saa kjender jeg dog disse Skoler saa nøie, at jeg veed, at Eleverne i dem faae en god og gavnlig Dplysning. Jeg veed, at en af de kvindelige Elever en Gang blev opfordret til, paa samme Maade som de ærede Medlemmer have sagt, der have anstillet denne Undersøgelse, at aflægge Regnskab for, hvad hun havde lært. Ja, hun kunde ikke svare Videre, men hun svarede dog tilsidst meget fornøstigt og rigtigt: „So, to Thing har jeg lært paa denne Folkehøiskole; jeg har lært, hvad der er nødvendigt at vide for et Menneske for at kunne glæde sig ved sit Liv, hvad der fortjener, at man glæder sig derved, og hvad der fortjener at sørges over.“ Det forekommer mig, at det var et meget fornøstigt og rigtigt Svar; thi de, som have lært de to Ting, hvad der i et Menneskes Liv, fortjener at glædes ved, og hvad der fortjener at sørges over, de have deri modtaget en god og gavnlig Dplysning, og har et ungt Menneske først faaet det ind i sit Hjerte, saa vil han ogsaa søge at gaa videre paa den Vej, han har betraadt. I andre Skoler gaa Bestræbelserne mere ud paa, at de unge Mennesker samle Kundskaber; de faae vistnok flere positive Kundskaber i disse Skoler, end Tilfældet er i de andre; de lære saaledes Regning, Skrivning, Landmaaling, Jordbrugslære osv. Men jeg tror, at begge Slags Skoler kunne arbejde hver paa sin Maade til sand Betsignelse for Folkelivet. Der er et tredie Slags Skoler, for hvilke der skyldes de største Landetendomsbesiddere stor Paassjønelse og Tak, og som jeg ikke skjønner rettere, end at de to ærede Landssthingsmænd maa sætte Pris paa, da Impulsen til deres Drettelse er udgaaet fra deres egne Standsfæller, som derved have fulgt det Spor, der blev betraadt i Slutningen af forrige og Begyndelsen af dette Aarhundrede; jeg vilde me-